

PRESERVING THE VALUES OF VIETNAMESE TRADITIONAL MUSIC THROUGH SECONDARY SCHOOL EDUCATION

Dao Dang Phuong^a
Nguyen Thi Le Quyen^b

^aNational University of Arts Education
Email: daodangphuong@spnttw.edu.vn

^bUniversity of Science and Education, University of Danang
Email: ntlquyen@ued.udn.vn

Received: 03/3/2025; Reviewed: 12/3/2025; Revised: 13/3/2025; Accepted: 25/3/2025; Released: 28/4/2025
DOI: <https://doi.org/10.54163/ncdt/450>

Traditional music plays a crucial role in fostering aesthetic education among secondary school students. Schools bear the responsibility of educating students about the nation's rich traditions, preserving regional cultural identities, and instilling in them a respectful attitude toward cultural heritage. This process gradually nurtures students' national pride and appreciation for the cultural values of their homeland. When students understand the beauty and depth of regional folk music, they contribute significantly to the preservation of the country's traditional musical values. This article focuses on the role of traditional music in students' education, examines the current state of its teaching and learning and proposes recommendations to enhance the effectiveness of traditional music education in secondary schools.

Keywords: *Traditional music; Education; Conservation; Students; Secondary school.*

1. Đặt vấn đề

Âm nhạc truyền thống Việt Nam là một phần không thể tách rời trong di sản văn hóa dân tộc, góp phần hình thành bản sắc văn hóa của các thế hệ cha ông chúng ta. Trong bối cảnh toàn cầu hóa và hiện đại hóa, âm nhạc truyền thống đang đối mặt với nguy cơ mai một trước sự phát triển mạnh mẽ của các xu hướng âm nhạc đương đại. Điều này đặt ra một thách thức lớn trong việc bảo tồn và phát huy các giá trị âm nhạc truyền thống, đặc biệt trong giáo dục phổ thông. Làm cách nào để truyền cảm hứng, khơi gợi sự yêu thích và hiểu biết sâu sắc về âm nhạc truyền thống trong học sinh, để các em sẽ không chỉ học về âm nhạc mà còn được kết nối với cội nguồn văn hóa dân tộc, nhận diện rõ hơn về giá trị bản sắc văn hóa của từng vùng miền.

Chương trình Giáo dục phổ thông 2018 đề cao về giáo dục truyền thống và nội dung giáo dục địa phương, việc này được thể hiện rõ trong định hướng chung của chương trình tổng thể và trong chương trình môn Âm nhạc. Việc thực hiện dạy học các thể loại âm nhạc truyền thống trong chương trình môn Âm nhạc các khối lớp không chỉ góp phần bảo vệ âm nhạc truyền thống khỏi nguy cơ bị lãng quên, mà còn thúc đẩy sự phát triển bền vững của văn hóa dân tộc trong thời kỳ hiện đại.

2. Tổng quan nghiên cứu

Trong thời gian qua, đã có nhiều công trình nghiên cứu về công tác bảo tồn những giá trị âm nhạc truyền thống Việt Nam thông qua giáo dục như: *Dạy học hát Bài Chòi và Lý Quảng Nam cho học sinh trung học cơ sở* (Đức, 2022); *Dạy học hát Xoan cho học sinh tiểu học khu vực trung du Bắc Bộ* (Phượng, 2024); *Giáo dục Âm nhạc dân tộc trong Câu lạc bộ Âm nhạc ở trường trung học cơ sở* (Toàn, 2015),... Nhìn chung, các công trình đều khẳng định tầm quan trọng của việc cần phải bảo tồn và phát huy những giá trị tốt đẹp của Âm nhạc truyền thống Việt Nam, và đề xuất các giải pháp để thực hiện công tác này thông qua giáo dục học sinh.

3. Phương pháp nghiên cứu

Bài viết sử dụng một số phương pháp nghiên cứu cơ bản sau:

* Nghiên cứu tài liệu: Thu thập và phân tích các tài liệu, sách giáo khoa hiện có về chương trình đào tạo phân môn Âm nhạc cấp trung học cơ sở.

* Phương pháp điều tra xã hội học: Sử dụng phiếu hỏi để điều tra nhằm mục đích tìm hiểu về thực tiễn dạy học âm nhạc truyền thống; và gặp gỡ các giáo viên âm nhạc để phỏng vấn sâu, trao đổi, tìm hiểu về phương pháp dạy học âm nhạc truyền thống của giáo viên.

4. Kết quả nghiên cứu

4.1. Một số khái niệm

* Âm nhạc truyền thống

Bàn về âm nhạc truyền thống, tác giả Nguyễn Thụy Loan đã đưa ra quan điểm nhằm tránh tình trạng nhầm lẫn giữa âm nhạc cổ truyền và phạm trù của âm nhạc cổ truyền, chúng ta “có thể dùng thuật ngữ âm nhạc truyền thống thay cho phạm trù âm nhạc cổ truyền”, tác giả khái niệm trong nghiên cứu của mình như sau:

“Âm nhạc truyền thống bao gồm tất cả những di sản âm nhạc cổ xưa còn truyền lại tới nay và những thành quả âm nhạc mới được sáng tạo ngay trong thời kỳ cận hiện đại khi âm nhạc phương Tây đã tạo nên những tác động sâu sắc tới nền âm nhạc Việt Nam, song những thành quả âm nhạc ấy vẫn bám sát những nguyên tắc và phương thức cổ truyền mà không bị ảnh hưởng của âm nhạc phương Tây” (Bộ Giáo dục và Đào tạo, 2017, tr.17).

Tác giả Tô Ngọc Thanh cũng đã đưa ra những nhận định về âm nhạc truyền thống, theo ông thì âm nhạc truyền thống hay âm nhạc dân gian luôn chứa đựng về giá trị lịch sử, truyền tải từ thế hệ này sang thế hệ khác, không phải nhất thành bất biến mà luôn thay đổi theo sự biến đổi của xã hội.

Như vậy, theo chúng tôi, âm nhạc truyền thống là loại hình nghệ thuật mang tính cộng đồng cao, phản ánh những giá trị văn hóa, lịch sử, và tín ngưỡng của dân tộc qua nhiều thế hệ. Đặc trưng của nó là sự kết nối giữa con người với thiên nhiên và xã hội thông qua ngôn ngữ âm nhạc, được lưu giữ và truyền dạy chủ yếu bằng phương pháp truyền miệng. Điều này giúp âm nhạc truyền thống duy trì được những nét nguyên bản, góp phần bảo tồn và phát huy bản sắc văn hóa độc đáo của từng cộng đồng.

* Học sinh trung học cơ sở

Trong hệ thống giáo dục ở Việt Nam, Trung học cơ sở (cấp 2) là một bậc học, sau tiểu học (cấp 1) và trước trung học phổ thông (cấp 3). Thời gian theo học trung học cơ sở kéo dài 4 năm, bao gồm các khối lớp 6, 7, 8, 9.

Thông tư 19/2017/TT-BGDĐT đã được Bộ Giáo dục và Đào tạo ban hành về Hệ thống chỉ tiêu thông kê ngành giáo dục, thay thế Thông tư số 39/2011/TT-BGDĐT. Theo đó, Thông tư 19 đưa ra khái niệm về học sinh trung học cơ sở: “là học sinh học tại các khối lớp từ lớp 6 đến lớp 9 đang học tập tại các trường trung học cơ sở và các trường phổ thông nhiều cấp học”.

4.2. Vai trò của Âm nhạc truyền thống trong giáo dục học sinh cấp trung học cơ sở

Âm nhạc truyền thống đóng vai trò quan trọng

trong việc giáo dục học sinh phổ thông, đặc biệt đối với học sinh cấp trung học cơ sở, đang ở lứa tuổi với tâm lý thích tìm hiểu cái mới, chạy theo trào lưu hiện đại. Trước hết, âm nhạc truyền thống là một phần không thể thiếu trong việc hình thành ý thức về bản sắc văn hóa và lòng tự hào dân tộc. Thông qua việc tiếp cận và học tập các giá trị âm nhạc truyền thống, học sinh có thể hiểu sâu sắc hơn về văn hóa, lịch sử, và lối sống của cộng đồng mình, từ đó hình thành thái độ tôn trọng và gìn giữ các giá trị văn hóa truyền thống.

Thứ hai, âm nhạc truyền thống giúp phát triển tư duy sáng tạo và kỹ năng xã hội của học sinh. Các thể loại nhạc truyền thống như Quan Họ, hát Xoan, hát Ghẹo, Bài Chòi hay hát Bả Trạo, Hò, Lý... không chỉ đem lại giá trị nghệ thuật mà còn yêu cầu sự cảm thụ tinh tế, khả năng làm việc nhóm và sự nhạy bén trong giao tiếp. Thông qua, các hoạt động trải nghiệm và biểu diễn, học sinh học được cách tương tác với nhau, giúp học sinh tự tin và nâng cao khả năng trình bày trước công chúng.

Ngoài ra, việc giáo dục âm nhạc truyền thống còn giúp xây dựng tinh thần đoàn kết và ý thức cộng đồng. Âm nhạc là phương tiện kết nối thế hệ trẻ với di sản văn hóa phi vật thể, giúp các em ý thức được trách nhiệm bảo tồn và phát huy giá trị truyền thống trong bối cảnh toàn cầu hóa hiện nay. Điều này đồng thời góp phần xây dựng nền tảng văn hóa vững chắc cho sự phát triển bền vững của xã hội.

Như vậy, nội dung âm nhạc truyền thống trong môn Âm nhạc không chỉ giáo dục cho học sinh về thẩm mỹ mà còn là nền tảng giúp học sinh cấp trung học cơ sở hiểu biết và trân trọng giá trị văn hóa, đồng thời phát triển toàn diện các kỹ năng xã hội và tư duy sáng tạo.

4.3. Thực trạng về việc dạy học các nội dung âm nhạc truyền thống cho học sinh cấp trung học cơ sở

Điểm mới thể hiện rõ tính mở của chương trình giáo dục phổ thông 2018 là có nhiều bộ sách giáo khoa cho môn học. Hiện nay, môn Âm nhạc cấp trung học cơ sở bao gồm ba bộ sách giáo khoa: *Kết nối tri thức với cuộc sống*, *Chân trời sáng tạo*, và *Cánh diều*. Mỗi bộ sách được thiết kế kỹ lưỡng với cấu trúc rõ ràng, các bài học được sắp xếp xung quanh những chủ đề phong phú và đa dạng. Các thể loại âm nhạc truyền thống và những bài dân ca vùng miền được xây dựng lồng ghép vào một số chủ đề trong các bộ sách giáo khoa. Dạy một cách chính thống không chỉ giúp giới thiệu âm nhạc truyền thống đến học sinh mà còn phù hợp với mục tiêu lớn hơn của giáo dục là việc quảng bá di sản văn hóa. Về giáo dục âm nhạc tại các trường trung học

cơ sở trên toàn quốc, các mạch nội dung liên quan đến âm nhạc truyền thống đã được thực hiện giảng dạy trong chương trình chính khoá và các hoạt động giáo dục bắt buộc. Chúng tôi xây dựng bảng tổng hợp các nội dung âm nhạc truyền thống được thiết kế trong ba bộ sách giáo khoa của các khối lớp 6, 7, 8, 9 theo từng mạch nội dung:

Bảng 1. Mạch nội dung Hát

Lớp	Cánh điều	Kết nối tri thức với cuộc sống	Chân trời sáng tạo
6	- Lý cây đa (dân ca Quan họ Bắc Ninh) - Đi cấy lúa (dân ca Hrê - Tây Nguyên)	- Mưa rơi (dân ca Khơ-mú)	- Đi cấy lúa (dân ca Hrê - Tây Nguyên) - Hò ba lý (dân ca Quảng Nam)
7	- Đi cấy (dân ca Thanh Hóa) - Vui kéo lưới (phỏng theo điệu Lý kéo chài - dân ca Nam Bộ)	- Lý kéo chài (dân ca Nam bộ)	- Lý đĩa bánh bò (dân ca Nam Bộ) - Vùng cao quê em (Phỏng theo điệu Lượn nàng ới - dân ca Tày)
8	- Bán làng tươi đẹp (phỏng theo điệu Soi bóng bên hồ - dân ca Giáy) - Xuân quê hương (phỏng theo điệu Lý thương nhau - dân ca Quảng Nam)	- Soi bóng bên hồ (dân ca Giáy)	- Khi vui xuân sang (phỏng theo điệu Tứ Quý của hát Chèo) - Lý cây đa (dân ca quan họ Bắc Ninh)
9	- Quê hương thanh bình (phỏng theo điệu Lý tứ đại - dân ca Nam Bộ)	- Lý ngựa ô (dân ca Nam bộ)	- Mùa xuân đã về (phỏng theo các điệu Kim tiền, xuân phong, Long hồ) - Lý ngựa ô (dân ca Nam Bộ)

Bảng 2. Mạch nội dung Thường thức âm nhạc

Lớp	Cánh điều	Kết nối tri thức với cuộc sống	Chân trời sáng tạo
6	- Tìm hiểu về đàn tranh, đàn đáy	- Giới thiệu khèn và sáo trúc	- Tìm hiểu về đàn bầu, đàn nhị. - Tìm hiểu về nghệ nhân Hà Thị Cầu
7	- Tìm hiểu đàn t' rung, Đàn k'long pút. - Dân ca một số vùng miền: + Dân ca miền núi phía Bắc + Dân ca vùng trung du và đồng bằng Bắc Bộ + Dân ca đồng bằng và ven biển Trung Bộ + Dân ca Tây Nguyên + Dân ca Nam Bộ	- Dân ca một số vùng miền Việt Nam - Giới thiệu công chiêng, đàn t' rung của Tây Nguyên	- Giới thiệu một số nhạc cụ dân tộc miền núi phía Bắc: sao mông, tính tẩu. - Dân ca một số vùng miền Việt Nam. + Dân ca miền núi phía Bắc. + Dân ca vùng đồng bằng và trung du Bắc Bộ + Dân ca Nam Bộ
8	- Dân ca Quan Họ Bắc Ninh - Nhã Nhạc Cung Đình Huế - Tìm hiểu nhạc cụ: sênh tiền và tính tẩu	- Dân ca Quan Họ Bắc Ninh - Đàn nguyệt và đàn tính	- Một số nhạc cụ truyền thống Việt Nam: đàn tranh, đàn nguyệt. - Dân ca quan họ Bắc Ninh.
9	Tìm hiểu nhạc cụ: công chiêng và đàn đá. - Dân ca Ví, Dặm Nghệ Tĩnh	- Đàn đá và đàn đáy	- Tìm hiểu một số nhạc cụ: đàn k'long pút, trống paranung. - một số di sản văn hóa phi vật thể.

Bảng 3. Mạch nội dung Nhạc cụ

Lớp	Cánh điều	Kết nối tri thức với cuộc sống	Chân trời sáng tạo
6	- Hòa Tấu: Bạn ơi lắng nghe (dân ca Bana)	- Đệm bài hát: Mưa rơi	- TH3: Đi cắt lúa
7	- BHT: Lý Con Sáo Gò Công (Dân ca Nam Bộ)		- TH2: Bắc kim thang - TH3: Lý đĩa bánh bò - TH4: Inh lá ơi, Vùng cao quê em, Xòe hoa
8	- BHT số 2: Phông theo điệu Lý Tiểu Khúc (dân ca Trung Bộ)	- Xòe hoa (dân ca Thái)	- TH3: Khi vui xuân sang, Long hồ - TH4: Lý cây đa
9	- BHT số 2 (phông theo điệu Chim Sáo - dân ca Khmer) - BHT số 6 (phông theo điệu Hái Cà - dân ca Gia-rai)		- TH3: Mùa xuân đã về. - Nhạc cụ thể hiện tiết tấu: Lý ngựa ô -TH4: phông theo bài Bóng em (dân ca Chăm)

Bảng 4. Mạch nội dung Đọc nhạc

Lớp	Cánh điều	Kết nối tri thức với cuộc sống	Chân trời sáng tạo
6	- Bạn ơi lắng nghe (dân ca Bana)		
7	- BĐN số 2: Lý con sáo Gò Công (dân ca Nam Bộ)	- BĐN số 3: Inh lá ơi	- BĐN số 3: Hát ru
8	- BĐN số 2 (phông theo điệu Lý Tiểu Khúc - dân ca Trung Bộ) - BĐN số 5 (phông theo điệu Lý con cúm nùm - dân ca Nam Bộ) - BĐN số 8 (dân ca Thái)	- Hòa tấu: Xòe hoa	
9	- BĐN số 2: Phông theo điệu Chim Sáo (dân ca Khmer) - BĐN số 6 (phông theo điệu Hái Cà - dân ca Gia-rai)		

Bảng 5. Mạch nội dung Nghe nhạc

Lớp	Cánh điều	Kết nối tri thức với cuộc sống	Chân trời sáng tạo
6		- Bản hoà tấu nhạc cụ dân tộc Mừng hội hoa bông	- Cung đàn đất nước. - Xâm thập âm
7	- Hát chèo thuyền (dân ca Bắc Bộ)		- Xuân về trên bản mèo
8	- Cây Trúc Xanh (dân ca Quan Họ Bắc Ninh) - Long Ngâm (nhạc Cung Đình) - Bóng cây Kơ-nia (phông dịch dân ca Hrê)		- Lưu thủy, Xuân phong, Kim tiền, Long hồ - Trên rừng ba mươi sáu thứ chim
9	- Ví đò đưa sông Lam (dân ca Nghệ Tĩnh)	- Lí ngựa ô (dân ca Trung bộ)	- Mùa xuân đến. - Mỏ cá

Bên cạnh chương trình môn âm nhạc, âm nhạc truyền thống cũng được xây dựng trong nội dung Giáo dục địa phương. Đối với nội dung này, mỗi bộ sách của từng địa phương được thiết kế khác nhau, phản ánh bản sắc văn hóa của vùng miền. Thông qua các bài học tập trung vào lịch sử và địa lý địa phương, văn hóa dân gian và âm nhạc cũng được xây dựng trong các chủ đề. Ví dụ như tại Đà Nẵng, Sách Giáo dục địa phương lớp 8 xây dựng hẳn một chủ đề riêng cho thể loại âm nhạc truyền thống Hồ hát Bài Chòi.

Ngoài ra, giáo viên tại các trường trung học cơ sở cũng chú trọng về nội dung âm nhạc truyền thống trong tổ chức các hoạt động ngoại khóa. Qua khảo sát tại một số trường trung học cơ sở, chúng tôi nhận thấy các trường thường xuyên tổ chức các buổi biểu diễn văn hóa văn nghệ, ngày hội văn hoá dân gian và các cuộc thi hát, cho học sinh trải nghiệm thực tế như tham quan các địa điểm văn hóa, gặp gỡ với các nghệ nhân địa phương và tham gia các lễ hội cộng đồng, cho phép học sinh tương tác trực tiếp, tạo cơ hội để học sinh thể hiện kỹ năng và hiểu biết sâu hơn về âm nhạc truyền thống.

Chúng tôi cũng nhận thấy, việc dạy học các nội dung về âm nhạc truyền thống tại các trường trung học cơ sở hiện nay vẫn còn gặp nhiều khó khăn. *Thứ nhất*, vẫn còn thiếu về các tài liệu hướng dẫn dạy hát dân ca. Chưa đồng nhất về cách dạy, mỗi nơi dạy mỗi kiểu khác nhau. Giáo viên sẽ gặp khó khăn trong việc lựa chọn tài liệu, cách thức để dạy cho học sinh. *Thứ hai*, cơ sở vật chất tại các trường trung học cơ sở chưa đồng bộ, chưa đáp ứng cho việc dạy học các thể loại âm nhạc truyền thống, hầu như các trường chỉ bố trí phòng học âm nhạc với nhạc cụ là organ và một vài nhạc cụ tiết tấu như trống con, song loan, thanh phách,... chưa có đầu tư về nhạc cụ dân tộc, trang phục, đạo cụ và chuẩn bị không gian học tập, biểu diễn cho các thể loại dân ca. *Thứ ba*, sự thiếu hụt về đội ngũ giảng dạy, cả về số lượng và chất lượng chuyên môn trong âm nhạc truyền thống, đặt ra nhiều thách thức đáng kể. Nhiều giáo viên âm nhạc tại các trường trước đây được đào tạo theo ngành học Nhạc - Đoàn đội, phần học về chuyên môn âm nhạc chỉ chiếm một nửa thời lượng chương trình, và chưa được đào tạo nhiều về các thể loại âm nhạc truyền thống, khả năng hát dân ca của giáo viên cũng chưa đồng đều, nhiều giáo viên có thể mạnh về nhạc cụ, lại không sở trường về hát, nên gặp nhiều khó khăn trong việc thực hành các bài hát dân ca. Hơn nữa, các cơ hội phát triển chuyên môn liên quan đến giáo dục âm nhạc truyền thống còn khan hiếm. Thiếu các chương trình tập huấn và các đợt bồi dưỡng phát triển chuyên môn liên quan đến âm nhạc truyền thống cho giáo viên.

Về phương pháp dạy học, mặc dù giáo viên đã khai thác tốt các phương pháp truyền thống, cũng đã sử dụng các phương pháp hiện đại vào trong quá trình dạy học, tuy nhiên giáo viên vẫn còn chưa mạnh dạn để áp dụng thêm nhiều phương pháp dạy học mới mang lại hiệu quả cao như dự án, học tập trải nghiệm. Về hoạt động ngoại khóa, Mặc dù một số trường đã hợp tác thành công với các tổ chức văn hóa và nghệ nhân địa phương, nhưng những hợp tác này không nhất quán trên toàn khu vực. Nhiều trường không có đủ nguồn lực hoặc mối liên kết để kết nối, tạo môi trường cho học sinh được học tập thông qua trải nghiệm thực tế khi giao lưu và học hỏi trực tiếp từ các nghệ nhân địa phương.

5. Thảo luận

Để công tác bảo tồn những giá trị tốt đẹp của âm nhạc truyền thống Việt Nam thông qua giáo dục học sinh cấp trung học cơ sở được diễn ra thành công và tốt đẹp, chúng tôi nhận thấy cần giải quyết những hạn chế về sự thiếu hụt tài liệu học tập, cơ sở vật chất phục vụ giảng dạy, việc tiếp cận và giảng dạy âm nhạc truyền thống của giáo viên. Vì vậy, chúng tôi đề xuất các biện pháp như sau:

Một là, cần phải khuyến khích các nhà nghiên cứu, các giáo viên biên soạn tài liệu dạy học các thể loại dân ca địa phương, làm phong phú thêm tư liệu cho việc dạy và học các làn điệu dân ca vùng miền. Các nhà quản lý có định hướng và thực hiện đầu tư cho cơ sở vật chất của nhà trường, đáp ứng về nhạc cụ dân tộc, trang phục, đạo cụ và chuẩn bị không gian học tập, biểu diễn cho các thể loại dân ca.

Hai là, cần tổ chức các chương trình bồi dưỡng chuyên sâu và thường xuyên cho giáo viên âm nhạc cấp trung học cơ sở hiện nay. Các khóa học này nên tập trung vào việc nâng cao kiến thức và năng lực thực hành về các loại hình âm nhạc truyền thống, cũng như cung cấp những phương pháp giảng dạy sáng tạo giúp giáo viên tích hợp âm nhạc truyền thống vào chương trình dạy học cho học sinh. Việc tổ chức các hội thảo, tọa đàm chuyên đề về âm nhạc truyền thống cũng sẽ giúp giáo viên chia sẻ kinh nghiệm, học hỏi lẫn nhau, từ đó nâng cao hiệu quả dạy học.

Cuối cùng, khuyến khích giáo viên chủ động tìm hiểu, nghiên cứu và tích hợp âm nhạc truyền thống của địa phương vào bài giảng. Các Phòng Giáo dục địa phương và nhà trường nên tạo điều kiện hỗ trợ về tài liệu, nguồn lực và không gian để giáo viên triển khai các hoạt động ngoại khóa, câu lạc bộ âm nhạc dân tộc. Việc này không chỉ giúp bảo tồn di sản văn hóa mà còn làm phong phú hơn nội dung dạy học, thu hút sự quan tâm của học sinh đối với âm nhạc truyền thống.

6. Kết luận

Trong bối cảnh toàn cầu hóa, việc bảo tồn những giá trị âm nhạc truyền thống của Việt Nam thông qua giáo dục cho học sinh trung học cơ sở là rất cần thiết. Qua việc giảng dạy và hướng dẫn học sinh tiếp cận với âm nhạc truyền thống, giáo viên góp phần xây dựng sự kết nối giữa thế hệ trẻ với di sản văn hóa dân tộc. Tuy nhiên, để đạt được hiệu quả tối đa, cần thiết phải có những biện pháp bồi dưỡng giáo viên hợp lý, giúp họ tiếp cận sâu sắc hơn với các thể loại âm nhạc truyền thống. Đồng thời, việc

khuyến khích giáo viên tích hợp các giá trị âm nhạc địa phương vào giảng dạy cũng là một hướng đi cần thiết nhằm gia tăng sự phong phú và tính thực tiễn cho chương trình giáo dục âm nhạc. Qua các tiết dạy âm nhạc, giáo dục cho học sinh lòng yêu nước, yêu quê hương, và tự hào với những di sản âm nhạc của ông cha để lại, cũng như bảo tồn những nét đẹp của văn hóa truyền thống; vừa giúp cho học sinh được học âm nhạc qua trải nghiệm thực tế, góp phần phát triển về các phẩm chất và năng lực của học sinh, đáp ứng được Chương trình giáo dục phổ thông 2018.

Tài liệu tham khảo

- Bộ Giáo dục và Đào tạo. (2018). Thông tư số 32/2018/TT-BGDĐT về *Chương trình giáo dục phổ thông*.
- Bộ Giáo dục và Đào tạo. (2017). Thông tư số 19/2017/TT-BGDĐT về *Hệ thống chỉ tiêu thống kê ngành giáo dục*.
- Đức, T. Q. M. (2022). *Dạy học hát Bài Chòi và Lý Quảng Nam cho học sinh trung học cơ sở*. Luận án tiến sĩ tại trường Đại học Sư phạm Nghệ thuật Trung ương, Hà Nội.
- Loan, N. T. (2006). *Âm nhạc cổ truyền Việt Nam*. Hà Nội: Nxb. Đại học Sư phạm.

- Phượng, Đ. Đ. (2024). *Dạy học hát Xoan cho học sinh tiểu học khu vực Trung du Bắc Bộ*. Hà Nội: Nxb. Văn học.
- Quốc hội nước Cộng hòa Xã hội Chủ nghĩa Việt Nam. (2019). *Luật Giáo dục*. Hà Nội: Nxb. Chính trị Quốc gia.
- Thanh, T. N. (1995). *Dân ca các dân tộc Việt Nam*. Hà Nội: Nxb. Văn hóa dân tộc.
- Toàn, P. T. (2015). *Giáo dục Âm nhạc dân tộc trong Câu lạc bộ Âm nhạc ở trường trung học cơ sở*. *Tạp chí Giáo dục Nghệ thuật*, Trường Đại học Sư phạm Nghệ thuật Trung ương, Hà Nội.

BẢO TỒN NHỮNG GIÁ TRỊ ÂM NHẠC TRUYỀN THỐNG VIỆT NAM THÔNG QUA GIÁO DỤC HỌC SINH CẤP TRUNG HỌC CƠ SỞ

Đào Đăng Phượng^a
Nguyễn Thị Lệ Quyên^b

^aTrường Đại học Sư phạm Nghệ thuật Trung ương

Email: daodangphuong@spnttw.edu.vn

^bTrường Đại học Sư phạm, Đại học Đà Nẵng

Email: ntlquyen@ued.udn.vn

Nhận bài: 03/3/2025; Phản biện: 12/3/2025; Tác giả sửa: 13/3/2025; Duyệt đăng: 25/3/2025; Phát hành: 28/4/2025

DOI: <https://doi.org/10.54163/ncdt/450>

Âm nhạc truyền thống có vai trò rất quan trọng trong việc giáo dục thẩm mỹ cho học sinh phổ thông. Trường học có trách nhiệm giáo dục học sinh về truyền thống tốt đẹp của dân tộc, giữ gìn bản sắc văn hóa vùng miền, giáo dục thái độ trân trọng di sản văn hoá, từng bước hình thành ở học sinh lòng tự hào dân tộc, sự trân trọng đối với những giá trị văn hóa của vùng miền mình. Khi học sinh hiểu được cái hay, cái đẹp của âm nhạc dân ca vùng miền, sẽ góp phần lớn vào công tác bảo tồn những giá trị âm nhạc truyền thống của đất nước. Bài viết tập trung vào vai trò của âm nhạc truyền thống đối với học sinh, tìm hiểu thực trạng và đưa ra kiến nghị để thực hiện tốt công tác dạy và học những nội dung âm nhạc truyền thống cho học sinh cấp trung học cơ sở.

Từ khóa: Âm nhạc truyền thống; Giáo dục; Bảo tồn; Học sinh; Trung học cơ sở.